

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ «ДЕНЬ ПОЛЯ-2024»

У кращих традиціях Інституту фізіології рослин і генетики НАН України 20 червня 2024 року проведено чергову Міжнародну науково-практичну конференцію «День поля-2024» на базі Дослідного сільськогосподарського виробництва. Вона об'єднала десятки представників аграрного сектора з різних регіонів України, які мали унікальну нагоду ознайомитися з інноваційними науковими розробками Інституту, висловити своє враження щодо результативності їх впровадження у виробництво та в ділових дискусіях обмінятися зі своїми колегами досвідом роботи і шляхами подолання проблем господарювання в умовах воєнного стану. Серед гостей були керівники адміністрацій, представники іноземних компаній «Сингента» (Швейцарія), «Баєр» (Німеччина), «Індиго Агрикалче» (США), «Агрисол/Балагро» (Україна/Італія), вітчизняних та зарубіжних агрохолдингів «Agroprosperis Group» (Україна—США), «Кернел», «Укрпромінвест-Агро» та директори агропідприємств і фермерських господарств — всього понад 100 учасників.

Учасників конференції привітав заступник директора Інституту з наукової роботи член-кореспондент НАН України Сергій Коць, який від імені директора Інституту, Героя України, академіка НАН України Володимира Моргуна побажав гостям цього міжнародного заходу плідної роботи та яскравих вражень від зустрічей і спілкувань.

Із вітальним словом виступили керівники Фастівського району — голова райдержадміністрації Владислав Литвин і голова райради Віктор Веремейчук, які висловили сподівання, що проведення такої важливої конференції стане вагомим кроком у розв'язанні нагальних проблем аграрного сектора економіки та сприятиме збереженню продовольчої безпеки в надскладний час для нашої країни. На пленарній частині конференції заслухано три доповіді.

Конференцію відкриває заступник директора з наукової роботи ІФРГ НАН України член-кореспондент НАН України Сергій Коць

Вітальне слово голови Фастівської райдержадміністрації Владислава Литвина

Із вагомим науковим і виробничим доробком колективу Інституту, що здавна є запорукою хлібного достатку держави, учасників конференції ознайомив член-кореспондент НАН України Руслан Якимчук. У своїй доповіді «Внесок Інституту фізіології рослин і генетики НАН України у забезпечення продовольчої безпеки країни» він акцентував увагу на основних напрямках і досягненнях селекції злакових культур в Інституті, яким керує видатний генетик-селекціонер академік НАН України Володимир Моргун. Створені за його керівництва більше 200 сортів і гібридів пшениці, кукурудзи, ячменю, тритикале, спелі вже понад пів століття очолюють рейтинг вітчизняної селекції за продуктивністю та якістю зерна, а окремі з них є унікальними.

Зацікавила учасників конференції також доповідь члена-кореспондента НАН України Олександра Рибалки. У ній він розкрив актуальність створення сортів із високоякісним зерном та обґрунтував новий напрям селекції, який передбачає впровадження зернової продукції для функціонального харчування.

Минулого року аграрії України виростили понад 80 % зерна пшениці низької якості (філери), що призвело до збитків і проблем її експорту. Україна має вирощувати високоякісне зерно як для внутрішнього споживання, так і для експорту. Стосовно нової проблеми створення зернової продукції для функціонального харчування, то вона настільки актуальна, що Інститут обґрунтував і подав на конкурс нову тему: «Створення та трансфер перших в Україні сортів злакових культур з унікальними характеристиками зерна, призначеного для виробництва продуктів здорового харчування населення та української армії». На конференції ця тема отримала широке обговорення та одностайну підтримку.

На важливості використання науково обґрунтованих технологій вирощування інноваційних сортів пшениці озимої наголосив у своїй доповіді академік НАН України Віктор Швартау. Висвітлюючи тему «Основи раціональних технологій живлення та захисту пшениці озимої», доповідач зумів донести до присутніх важливість ідеї реалізації високого генетичного потенціалу продуктивності озимої пшениці внаслідок підвищення ефективності використання добрив, контролю хвороб, бур'янів та протидії виляганню.

Член-кореспондент НАН України Олександр Рибалка знайомить учасників конференції з унікальними сортами злакових культур

Після цього учасники конференції ознайомилися із демонстраційними посівами, на яких представлено понад 110 відомих сортів і нових ліній — кандидатів у сорти. Серед них:

- група високоінтенсивних сортів із генетичним потенціалом продуктивності понад 100 ц/га;
- сорти універсального використання, які в несприятливих умовах вирощування забезпечують роками високі та стабільні урожаї;
- сорти з високою якістю зерна;
- унікальні сорти спельти та тритикале.

На особливу увагу заслуговують представлені сорти пшениці високої хлібопекарської якості, впровадження у виробництво яких сприятиме зростанню частки продовольчого зерна на внутрішньому ринку та підвищенню експортного потенціалу країни. Серед таких сортів слід відзначити Донор київський, Здоба київська, Наталка та інші, які містять до 17 % високоякісного білка. Під час огляду гостей вразила висока генетична довершеність сортів селекції Інституту, яка сягає рівня кращих європейських стандартів.

Паралельно із демонстрацією досягнень на дослідному полі директор Інституту академік НАН України Володимир Моргун приймав представників великих аграрних компаній в Інституті, де вони також могли придбати ліцензії на виробництво насіння сортів селекції Інституту.

Висловити враження від оглянутого різноманіття унікальних сортів Інституту та поділитися досвідом їх впровадження у виробництво учасники конференції мали змогу під час дискусії за круглим столом. У обговоренні брали участь близько 20 доповідачів, які представляли аграрні підприємства України із різних областей: Київської, Вінницької, Миколаївської, Житомирської, Харківської, Одеської, Чернігівської, Черкаської, Сумської, Кіровоградської, Тернопільської, Дніпропетровської, Херсонської та Запорізької, а також представники іноземних компаній «Сингента» (Швейцарія), «Баєр» (Німеччина), «Індіго Агрикалче» (США), «Агрісол/Валагро» (Україна/Італія), вітчизняних та зарубіжних агрохолдингів «Agroprosperis Group» (Україна—США), «Кернел».

Обмінюються враженнями директор ДСВ ІФРГ НАН України Давид Коновалов та директор ПП «Веселий Роздол» Михайло Молдованенко

Високо оцінив наші сорти пшениці директор ПП «Веселий Роздол» Михайло Молдованенко (Миколаївська обл., Вознесенський р-н). Він зазначив, що в його господарстві сорти, створені академіком НАН України Володимиром Моргуном, за різних погодних умов незмінно демонструють свою надійність та високу врожайність. Директор зауважив, що упродовж останніх років включив у посівні площі свого господарства гібрид кукурудзи Достаток 300МВ та обрав для подальшого посіву три сорти пшениці. Підставою цього є висока довіра до інноваційних розробок Інституту та переконання в необхідності розширення асортименту впровадження сортів, створених його селекціонерами.

Директор ТОВ «Прилуцький хлібодар» Сергій Козинний (Чернігівська обл.) розповів, що пшениці Інституту вже давно колосяться на північних полях України. Керівник зазначив, що надзвичайно задоволений обраним для посіву сортом пшениці Донор київський, який унікальний за якістю зерна для борошномелів і хлібопекарів. Підприємство планує розширити в наступному році посівні площі пшениці київської селекції за рахунок використання сорту Здоба київська.

Свою багаторічну співпрацю із Інститутом і особисто з директором Володимиром Моргуном дуже цінує директор ТОВ «Білоцерківхлібопродукт» Іван Шилов. Знаний керівник зазначає, що знаменням часу є в нашій країні люди, які все своє життя присвятили хліборобській справі на благо українського народу. Велика кількість сортів, які сьогодні були показані, за своєю природою є унікальними. Підприємство щороку купує у ДСВ ІФРГ НАН України насіннєвий матеріал, щоразу його урізноманітнює і завжди отримує високі результати. Це неперевершені сорти пшениці, що поєднують високу врожайність і відмінну якість зерна. Від гостя пролунали на ім'я директора Володимира Моргуна слова вдячності за відданість справі, вкрай потрібну творчу й нелегку працю та вболівання за добробут українського народу.

Проведена міжнародна науково-практична конференція, безсумнівно, сприятиме зростанню хлібного достатку України та зміцненню продовольчої безпеки у важких умовах війни.

Директор ТОВ «Білоцерківхлібопродукт» Іван Шілов ділиться досвідом вирощування сортів пшениці озимої селекції Інституту

«День поля» завершився, але науковці Інституту фізіології рослин і генетики НАН України продовжують спілкуватися з представниками агрофірм, які бажають детальніше ознайомитися з інноваційними розробками Інституту та придбати високоякісне насіння.

*Володимир МОРГУН
Сергій КОЦЬ*